

Készülődés a magyar elnökségre

Magyarország – Spanyolországgal és Belgiummal együtt – 2011 első felében látja majd el az EU elnökségi teendőit. A feladat nagyobb kihívás, mint egy foci-EB; előkészítése, megszervezése és megvalósítása akár 20 milliárd forintba is kerülhet. Az elnökség hónapjaiban Magyarország lesz az „unió arca”, így nem túlzás azt állítani: az elnökség valóban a kormányzat és az egész hazai közigazgatás próbatétele lesz.

Az elnökség bejárattott intézmény, az EU csúciszervének számító Európai Tanács (az állam- és kormányfők testülete) irányító munkájának vezetését már évtizedek óta a tagállamok látják el, félévenkénti váltásban. Számunkra ez többek között azt jelenti, hogy akkor az ország miniszterelnöke vezeti majd a Tanács üléseit, részt vesz az EU–oros, vagy az EU–amerikai csúcstalálkozókon. Emellett a kilenc miniszteri szaktanácsban is (például a pénzügy- vagy az agrárminiszterek ülésén) a soros elnökségi ország minisztere a felelős a napirendért, a vitákért s a megállapodásokért. Ez az irányítói szerep az alsóbb uniós szinteken, így a nagyköveti tanácsban és a szakmai munkacsoportokban ugyanígy érvényesül. Az elnökségi rendszer azonban változóban van: 2007 óta – a félévenkénti váltással járó zökkenők csökkentése érdekében – három egymást követő elnökség triumvirátust alkot, de a végrehajtás felelőssége mindig az éppen elnöklő kormányé.

Jóllehet, a „magyar ciklus” csak két és fél év múlva rajtol, de a kormányzati felkészülés már javában tart. Tavaly megalakult az elnökséget előkészítő bizottság a minisz-

terelnök vezetésével, csakúgy, mint az idén februárban egy ötpárti parlamenti munkacsoport – társelnöki, MSZP-, illetve Fidesz-vezetéssel. Mindemellett a legfontosabb feladatok egyike, hogy kiválasszák azt az 1200–1300 munkatársat, aki majd az elnökségi stábot alkotja. A 250 elnöki munkacsoportot legalább három fő vezeti, a fennmaradó 300–350 szakember a központi koordináció, a protokoll és a tájékoztatás feladatait végzi majd. A munkatársak döntő hányadát a közigazgatásból választják ki, a stábhoz csak kisebb arányban csatlakozhatnak nyílt pályázat útján jelentkezők. Egyes sajtóértesülések szerint a kormány és a Fidesz vitakozik a válogatás módjáról. A kormány főként az államigazgatási dolgozók közül merítene, az ellenzéki párt viszont nagyobb teret engedne a nyílt versenynek, mondván: már felnőtt egy kivüállól, de felkészült szakembergárda. A kiválasztás fő szempontja a nyelvtudás (a perfekt angol mellett elvárnák a franciát is), az adott munkacsoport témáinak alapos ismerete mellett jártasnak kell lenni az uniós eljárás rendekben, továbbá a kívánalmak közé tartoznak az ügynevezett puha kompetenciák: vagyis az irányítói és a tárgyalókészség, a konfliktuskezelés, vagy a stresszállóság. Az ide vonatkozó közbeszerzési kormányrendeletek szerint a stábtagok ugyanakkor uniós fejtágítókon vesznek részt: magasabb fizetést kapnak, de ha az elnökségi időszak előtt elhagyják a közigazgatást, vagy ha elbocsátják őket, vissza kell fizetniük az oktatás költségeit.

A magyar elnökséggel járó feladatok nagyságát érzékelteti, hogy 2011 első fe-

lében 10-15 informális miniszteri tanácsülést és száz körüli szakértői tanácskozást rendeznek majd az országban – tűnik ki Iván Gábor, az uniós ügyekért felelős külügyminisztériumi szakállamtitkár egyik nyilatkozatából. (A hivatalos tanácsülések és az egyéb, összesen kétezres rendezvény zömét Brüsszelben, illetve Luxembourgban tartják majd az uniós büdzsé terhére.) Mindemellett a magyar elnökségre olyan időszakban kerül sor, amelynek során kulcsfontosságú ügyek szerepelnek majd napirenden. Ekkor lesz esedékes a következő pénzügyi perspektíva, a 2014–2020-as költségvetés keretszámainak vitája, a liszszaboni versenyképességi program felülvizsgálata, a klímapolitika, nem is részletezve a bevándorlás vagy a nyugtalan balkáni térség ügyét. Mindez még a nagyobb tagországok államapparátusát is jócskán leköti, hát még az új, uniós vezetésben járatlan tagországokét. A kormányzat illetékesei hangsúlyozzák, hogy bár az elnökség mandátuma csak fél évig tart, a vele járó sokmilliárdos anyagi és szellemi ráfordítás távolról sem haszontalan befektetés. „A többi tagállam tisztségviselői, politikai elitje, közvéleménye megismeri Magyarországot, hosszú ideig vissza nem térő alkalom az ország bemutatására – mondta egyik interjújában Iván Gábor. Szetey Gábor, korábban a kormányzati személyügyekért felelős vezető szerint „a 2011. évi kihívás hatalmas lehetőség arra, hogy a közigazgatás behozza másfél éves lemaradását, fejlődjön kultúrája, vonzza és megtartsa a tehetségeket”.

Heimer György